

Jorinde en Joringel

Er was eens een oud kasteel dat midden in een groot, dicht bos stond en daar woonde een oude vrouw helemaal alleen, en zij was een aartstovenares. Overdag veranderde ze zichzelf in een kat of een nachtuil, maar 's avonds kreeg ze weer een gewone menselijke gedaante. Ze kon het wild en de vogels naar zich toe lokken, waarna ze ze slachtte, kookte en braadde. Als iemand het kasteel tot op honderd stappen naderde, moest hij stokstijf blijven staan en hij kon zich pas weer bewegen als zij hem met een toverspreuk bevrijdde. Maar als er een onschuldige jong meisje binnen die cirkel kwam, veranderde ze haar in een vogel, sloot haar op in een mand en zette de mand in een kamer in het kasteel. Ze had wel zeventuizend van die manden met zeldzame vogels in haar kasteel. Nu was er eens een meisje dat Jorinde heette. Ze was mooier dan alle andere meisjes. Zij en een knappe jongeman die Joringel heette, hadden elkaar hun jawoord gegeven. Ze waren in hun bruidsdagen en genoten erg van elkaar. Om eens een keer vertrouwelijk samen te kunnen praten, gingen ze in het bos wandelen. 'Pas op,' zei Joringel, 'dat je niet te dicht bij het kasteel komt.' Het was een mooie avond, de zon scheen tussen de stammen van de bomen en verlichtte het donkere groen van het bos, en de tortelduif zat klaaglijk te zingen in de oude beuken. Jorinde moest af en toe huilen en ging in de zonneschijn zitten treuren. Joringel was ook treurig. Ze waren erg van streek en hadden het gevoel dat ze moesten sterven. In verwarring keken ze om zich heen; ze wisten niet hoe ze moesten lopen om weer thuis te komen. Half stond de zon nog boven de berg en half was hij al onder. Joringel keek tussen de struiken door en zag de oude muur van het kasteel vlak bij zich. Hij schrok en werd doodsbang. Jorinde zong:

*'Mijn vogel met zijn ringetje rood
zingt lijden, lijden, lijden,
hij zingt voor het duifje over zijn dood,
zingt lijden, lij – twiet-twiet-twiet.'*

Joringel keek naar Jorinde. Jorinde was in een nachtegaal veranderd die twiet-twiet zong. Een nachtuil met vurige ogen vloog driemaal om haar heen en krijste driemaal: oehoe, oehoe, oehoe. Joringel kon zich niet meer verroeren. Hij stond daar als een steen, kon niet huilen, niet praten, zijn handen en voeten niet bewegen. Nu was de zon onder, de uil vloog een struik in en meteen daarna kwam er een oude kromme vrouw uit die struik tevoorschijn, geel en mager, met grote rode ogen en een kromme neus waarvan de punt bijna haar kin raakte. Ze mompelde, ving de nachtegaal en nam die mee op haar hand. Joringel kon niets zeggen en niet van zijn plaats komen; de nachtegaal was verdwenen. Na een tijdje kwam de vrouw terug en zei met doffe stem: 'Gegroet Zachiël! Schijnt het maantje in de mand, maak, Zachiël, los die band.' Toen kwam Joringel los. Hij viel voor de vrouw op zijn knieën en smeekte haar hem zijn Jorinde terug te geven, maar zij zei dat hij haar nooit meer terugkreeg en liep weg. Hij riep, hij huilde, hij jammerde, maar het was allemaal tevergeefs. 'Ooo, wat moet er van mij worden?' Joringel begon te lopen en kwam uiteindelijk in een vreemd dorp terecht, waar hij een hele tijd de schapen hoedde. Vaak liep hij om het kasteel heen, maar hij zorgde er wel voor dat hij niet te dichtbij kwam. Op een nacht droomde hij dat hij een bloedrode bloem vond waarin een grote parel zat. Hij plukte de bloem en ging ermee naar het kasteel en alles wat hij met die bloem aanraakte, werd uit zijn betovering verlost. Ook droomde hij dat hij zijn Jorinde daarmee terugkreeg. Toen hij 's morgens wakker werd, begon hij

stad en land af te zoeken naar zo'n bloem. Hij zocht tot de negende dag; toen vond hij 's morgens vroeg de bloedrode bloem. Midden in de bloem zat een grote dauwdruppel, zo groot als de mooiste parel. Met die bloem liep hij dag en nacht door, tot hij bij het kasteel kwam. Toen hij dat op honderd passen was genaderd, versteende hij niet en hij kon doorlopen tot aan de poort. Joringel was dolblij; hij raakte de poort aan met de bloem en de poort sprong open. Hij ging naar binnen, stak de binnenplaats over en luisterde of hij al die vogels kon horen, en eindelijk hoorde hij ze. Hij ging op het geluid af en vond de zaal waar de tovenaress bezig was de vogels in de zeventuizend manden te voeren. Toen zij Joringel zag, werd ze kwaad, heel erg kwaad. Ze begon te

schelden en braakte haar gal over hem uit, maar kon niet dichterbij hem komen dan op twee stappen afstand. Hij trok zich niets van haar aan en begon de manden met de vogels te onderzoeken. Maar er waren wel honderden nachtegallen; hoe moest hij nu zijn Jorinde terugvinden? Terwijl hij zo liep te speuren, merkte hij dat de oude vrouw stiekem een mandje met een vogel pakte en daarmee naar de deur liep. Vlug sprong hij erop af, hij raakte het mandje met zijn bloem aan, en ook de oude vrouw. Nu kon zij niet meer toveren. En daar stond Jorinde, ze viel hem om de hals en was even mooi als vroeger. Toen veranderde hij ook alle andere vogels weer in meisjes en daarna ging hij met zijn Jorinde naar huis en ze leefden samen nog lang en gelukkig.